UUTISET

Sotšissa tapasivat Venäjä ja länsi, eivät Venäjä ja Suomi.

ALEKSANTERI-INSTITUUTIN TUTKIJA HANNA SMITH JA ULKOPOLIITTISEN INSTITUUTIN OHJELMAJOHTAJA MIKA AALTOLA

ARI NAKARI

Venäjän markkinoille suunniteltuja Oltermanneja myytiin perjantaina muun muassa Lappeenrannan Prismassa. Suomen- ja ruotsinkieliset tuoteselosteet oli nähtävillä erillisessä lapussa.

Pakotteiden alaisten tuotteiden kohtalo yhä epäselvä

Prismoihin perjantaina tulleet halvat Oltermanni-erät myytiin loppuun heti.

Venäjä saattaa muuttaa listaa elintarvikkeista, jotka ovat tuontikiellossa sille pakotteita asettaneista maista.

Venäjän varapääministeri **Arkadi Dvorkovitš** kertoi viime torstaina, että esimerkiksi laktoositonta maitoa ja diabeetikoille ja allergikoille tarkoitettuja tuotteita saisi pian taas tuoda maahan.

Valio on vienyt Venäjälle myös laktoosittomasta maidosta jalostettuja tuotteita. Vielä ei ole tietoa siitä, sallittaisiinko niidenkin vienti.

Valio on kertonut, että laktoosittomat tuotteet ovat kattaneet noin kymmenen prosenttia kaikesta yhtiön Venäjän-viennistä.

Pakotelistan muuttaminen edellyttää presidentin ja pääministerin hyväksynnän.

Asiasta kertoi Suomessa ensimmäisenä Helsingin Sanomat.

Oltermannia myydään Suomessa halvalla

Osaa Suomessa tuotetuista Venäjälle tarkoitetuista elintarvikkeista saa myydä myös kotimaassa.

Perjantaista lähtien Valion Oltermanni-juustoa on myyty venäjänkielisissä pakkauksissa muun muassa useissa Prismoissa.

Juustot myydään huomattavasti halvemmalla kuin suomenkielisissä pakkauksissa olevat.

Tavallisesti Oltermannin kilohinta on seitsemän euron paikkeilla, mutta venäjälle tarkoitettuja pakkauksia myydään Prismoissa hintaan 3,69 euroa.

Evira on antanut pakotteiden takia päätöksen, jonka mukaan kylmässä säilytettäviä elintarvikkeita saa tavanomaisesta poiketen myydä ilman suomen- ja ruotsinkielisiä pakkausmerkintöjä.

Oikeat pakkausmerkinnät ovat saatavilla myymälöistä erikseen.

Asiakkaat hamstrasivat juustoa

S-ryhmän valikoimajohtaja **Ilkka Alarotu** kertoi lauantaina, että halvat juustoerät myytiin kaikkialla loppuun heti.

”Tuotteita oli rajallinen määrä. Juustoa oli noin 100 000 pakkausta. Myimme tuotteita nyt vain Prismoissa, koska niitä ei riittänyt pienempiin kauppoihin.”

S-ryhmä ei ole erikseen mainostanut halpaa venäjänkielistä Oltermannia, mutta sosiaalisessa mediassa ryhmän edustajat ovat pitäneet asiaa aktiivisesti esillä.

”Emme aio tehdä pakotetuotteista mitään virallista kampanjaa”, Alarotu sanoo.

Yle kertoo, että perjantaina Satakunnassa myytiin 8 000 kiloa Venäjän markkinoille tarkoitettua juustoa.

Kolme kauppaa myivät juustoerän alle seitsemässä tunnissa.

Alarodun mukaan on kiinni teollisuudesta, milloin uusia venäjänkielisiä tuotteita tulee myyntiin ja millaisia ne ovat. Hän totesi lauantaina Helsingin Sanomissa, että lisää pakotetuotteita tulee tällä viikolla Prismoihin.

”On yhteinen hyvä, että rajatun säilyvyyden tuotteita saadaan varastosta pois. Haluamme antaa edun kuluttajille.”

Myös Ruokakeskolta on kerrottu, että venäjänkielisiä tuotteita on tullut myyntiin. K-kaupoissa kauppiaat hinnoittelevat tuotteensa itse.

MATTI RIITAKORPI
EMILIA LAVONEN

EU-komissio harkitsee kriisitoimia maidolle

EU-komissio antaa tällä viikolla ehdotuksen tukitoimista hedelmille ja vihanneksille, jotka uhkaavat pilaantua Venäjän viennin estyttyä. Lisäksi komissio harkitsee toimia maidolle ja lihalle.

Komissio ilmoitti valmisteluista torstaina. Sitä ennen Brysselissä oli komission ja jäsenmaiden maatalousministeriöiden virkamieskokous, joka pohti Venäjän asettamien tuontirajoitusten vaikutuksia. Suomesta kokoukseen osallistui maa- ja metsätalousministeriön valtiosihteeri **Risto Artjoki**.

Maatalouskomissaari **Dacian Cioloş** vakuutti olevansa valmis ehdottamaan EU:n laajuisia toimia, jos ja kun ne ovat tarpeen. ”Tuottajat EU:ssa voivat luottaa siihen.”

”Seuraamme jokaista tuotesektoria ja jokaista markkinaa. Toimin sitä mukaa kun todellisia riskejä nousee esiin. Tärkein tavoite on markkinaluottamuksen säilyttäminen eurooppalaisen yhteisvastuun avulla.”

Päätöksiä varten tarvitaan kuitenkin tarkkaa markkinatietoa, komissio korosti. Sitä ei komission mielestä ole vielä ollut riittävästi eikä riittävän nopeasti. Siksi komissio ottaa käyttöön tehostetun markkinaseurannan ja viikoittain jäsenmaiden kanssa pidettävät kokoukset.

Maatalousministerit kokoontuvat ylimääräiseen kokoukseen syyskuun alussa.

Venäjä asetti puolitoista viikkoa sitten EU:n maataloustuotteille ja ruualle tuontikieltoja. Ne ovat Venäjän vastaus pakotteille, joita EU ja Nato ovat asettaneet Venäjälle Ukrainan kriisin ratkaisemiseksi.

Suomessa uusimmat Venäjän viennin esteet koskettavat eniten maitotuotteita, mutta myös lihaa.

Vaikutukset ulottuvat laajasti maatalouteen, jos Venäjälle aiotut tuotteet tukkivat Euroopan markkinat.

HEIKKI VUORELA

PÄIVÄN KYSYMYS

Hollantilainen Rijk Zwaan -yritys esitteli Lepaalla erilaisia tomaatteja.

Miten Lepaan puutarhanäyttely sujui?

Lepaan puutarhanäyttely pidettiin Hattulassa torstaista lauantaihin. Pohjoismaiden suurin ammattilaispuutarhanäyttely täytti 50 vuotta.

Miten tapahtuma sujui, näyttelypäällikkö Elina Vuori?

Kaikki meni todella hyvin. Esimerkiksi lauantaina ei satanut tippaakaan, vaikka joka puolella ympärillä oli vähintään sadekuuroja. Säät suosivat.

Ihmiset olivat erittäin tyytyväisiä ja hyvällä tuulella, ja kaikki palvelut pelasivat.

Täyttyikö kävijätavoite?

Se ylittyi. Tavoite oli 10 000, ja lopputulema oli hiukan päälle 11 000.

Olemme erittäin tyytyväisiä, onnellisia ja helpottuneita, kun onnistuimme näin hyvin tällaisena vaikeana aikana.

Mikä yleisöä erityisesti kiinnosti?

Ihmiset tulevat hakemaan Lepaalta ideoita omaan työhönsä ja pärjäämiseensä: mitä kasvattaa ensi vuonna ja miten tehdä työ entistä paremmin. Kaikki uudet koneet, työtä helpottavat välineet ja uudet lajikkeet kiinnostivat. Kotimaisen energian kysymykset ja energian säästö ovat pinnalla.

Näyttelyn nimi oli 50 vuotta sitten Puutarha-alan rationalisointipäivät. Se on teema edelleen.

Tänne tullaan myös tapaamaan toisia ihmisiä. Vaikka nykyään on netit ja muut systeemit, mikään ei voita sitä, että näet kurssikaverin 20 vuoden takaa tai vanhan työkaverin tai opettajan. Sitä me ihmiset kaipaamme, ja Lepaa tarjoaa sille luontevan paikan.

EMILIA LAVONEN

Keskusteluyhteys lännestä Venäjälle aukesi

Presidentti **Sauli Niinistön** ja Venäjän presidentin **Vladimir Putinin** tapaaminen perjantaina Sotšissa avasi uuden neuvotteluyhteyden. Niinistö on ensimmäinen Venäjällä vieraillut EU:n päämies sen jälkeen, kun Venäjä liitti Krimin niemimaan itseensä.

”Se vahvistui, että avoimelle keskusteluyhteydelle on tarvetta. Kaikkea ei puhelimitse sanota”, presidentti Niinistö totesi Sotšin ja Kiovan vierailujen jälkeen lauantaina.

”Keskusteluyhteyden avaaminen ja viestien välittäminen on tuiki tarpeellista.”

Niinistön lauantainen Ukrainan-vierailu oli käytännössä välttämätön ja tärkeä jatke Putinin tapaamiselle, Aleksanteri-instituutin tutkija **Hanna Smith** arvioi STT:lle.

”Tässä pyritään siihen, että kuunnellaan kaikkia osapuolia. Jos kuvasta olisi jätetty Ukraina pois, vaikka kysymyksessä onkin Suomen kaltainen pieni maa, se olisi ollut heidän ylitseen kävelemistä”, Smith sanoo.

”Niinistö edusti EU:ta”

Niinistön ja Putinin suljettujen ovien takana käydystä keskustelusta kerrottiin erilaisia tarinoita eri yleisöille.

Niinistön mukaan kolmeuntisen keskustelujen aiheena oli pääasiassa Ukrainan kriisi. Kremlin mukaan keskusteluissa käsiteltiin lähinnä Suomen ja Venäjän kahdenvälisiä suhteita ja kauppaa.

”Venäläinen tulkinta tilanteesta ei vastannut suomalaista tulkintaa. Tämä jättää valtavasti arvailujen varaan, miten hyvin viesti keskeisestä missiosta on välittynyt”, Ulkopoliittisen instituutin ohjelmajohtaja **Mika Aaltola** arvioi STT:lle.

Aaltola ja Smith jakavat käsityksen, jonka mukaan Sotšissa tapasivat Venäjä ja länsi, eivät Venäjä ja Suomi. Smithin mukaan kuka tahansa Putinin näinä vaikeina aikoina tapaava EU-maan johtaja edustaa länttä ja Euroopan unionia. Aaltola on samaa mieltä.

Niinistön mukaan häneltä on toivottu, että hän jatkaisi yhteydenpitoa kriisin osapuoliin. Niinistö kertoi olleensa lauantaina puhelimitse yhteydessä ”EU:n piirissä ja EU:n ulkopuolelle”.

Hän sanoi olevansa sitoutunut rauhan saavuttamiseen, jos Suomen apua tarvitaan.

EMILIA LAVONEN

VIERAILUISTA LYHYESTI

Tuomioja: Päätelmät myöhemmin

Ulkoministeri **Erkki Tuomioja** (sd.) sanoo Ylelle, että päätelmiä presidentti **Sauli Niinistön** ja Venäjän presidentin **Vladimir Putinin** tapaamisesta voidaan tehdä vasta, kun asiaa on käyty tarkemmin läpi.

Toistaiseksi käytettävissä ovat olleet vain lehdistötilaisuuden puheenvuorot, hän kertoo.

”Yleensä tällaisissa tapaamisissa on paljon sellaista, jopa ihan rivien välistä -asiaa, josta sitten, kun siitä kerrotaan omassa piirissä, voi tehdä enemmän päätelmiä”, Tuomioja kommentoi Ylelle.

Tuomioja pitää tärkeänä, että kontakteja ylipäänsä ylläpidetään ja mielipiteitä vaihdetaan.

Sipilä: Vierailuilla oikea ajoitus

Oppositiojohtaja **Juha Sipilä** (kesk.) pitää Niinistön matkaa Venäjälle ja Ukrainaan tarpeellisena ja onnistuneena, Yle kertoo.

”Uskon, että se oli oikein ajoitettu tässä tilanteessa. Uskon myös, että nämä tapaamiset vahvistivat Suomen asemaa rauhanvälittäjänä”, hän kommentoi Ylelle.

Sipilä kertoo, että presidentti saa häneltä täyden tuen, jos presidentti tekee vastaavia lähestymisyrityksiä jatkossa.

Soini: Matka oli hyödyllinen

Niinistön matka tapaamaan Venäjän ja Ukrainan presidenttejä oli hyödyllinen, arvioi eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja **Timo Soini** (ps.).

Soinin mukaan Ukrainan kriisi osoittaa selvästi, että presidentti on Suomelle hyvä resurssi.

Perussuomalaisten puheenjohtajan mielestä Suomelle on selvää hyötyä siitä, että emme ole yksinomaan hallituksen varassa.

Hän katsoo, että presidentti Niinistön toiminta ja aloitteellisuus Ukrainan kriisissä ansaitsee tuen ja kiitoksen.

”Tavoitteena neuvotteluyhteys”

Sotšin-matkan päätavoite oli avata neuvotteluyhteys Venäjän ja lännen välillä, Ulkopoliittisen instituutin ohjelmajohtaja **Mika Aaltola** arvioi. Onnistumista pystytään arvioimaan vasta lähiviikkojen tulosten perusteella.

”Niinistö on toiminut viestin avaajana ja suurempien toimijoiden apuna. Putinhan haluaisi neuvotella nimenomaan **Barack Obaman** eikä Niinistön kanssa”, Aaltola sanoo.

Hänen mukaansa Venäjän kanssa neuvotellessa tulee olla jämpti. Asioiden pitää olla konkreettisia ja hyvin valmisteltuja.

”Suomen asema ei muutu”

Niinistön tapaamiset Venäjän presidentin **Vladimir Putinin** ja Ukrainan presidentin **Petro Porošenkon** kanssa eivät muuta Suomen asemaa kansainvälisessä politiikassa. Näin arvioivat Rauhan- ja konfliktintutkimuskeskuksen erikoistutkija **Marko Lehti** ja Aleksanteri-instituutin tutkimusjohtaja **Markku Kangaspuro**.

Lehti ja Kangaspuro arvioivat Niinistön vierailut myönteiseksi asiaksi, vaikka he eivät pidä niiden merkitystä Ukrainan tilanteelle suurena.

Lehden mukaan Niinistön vierailut osoittavat uudenlaista aktiivisuutta Suomen ulkopolitiikassa.

Sunnuntain Ukrainan, Venäjän, Saksan ja Ranskan väliseltä ulkoministeritapaamiseltä tutkijat eivät odottaneet suuria.

Eläinsuojelijat pyrkivät valvontakäynneille

Tuleva eläinsuojelulaki voi päästää eläinsuojelijat viranomaisten avuksi valvontakäynnille maatilalle, yritykseen tai kotiin, Aamulehti kertoo.

Lakiuudistusta ajaa Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto SEY. Järjestö tarjoaa viranomaisten avuksi omia, vapaaehtoisia eläinsuojeluneuvojiaan. Heitä on eri puolilla maata lähes 80.

SEY:n toiminnanjohtaja **Kati Pulli** kertoo Aamulehdelle, että koulutetut avustajat helpottaisivat valvontaviranomaisten työtä etenkin tarkastuksissa, jotka perustuvat epäilyyn eläinsuojelurikoksesta.

Avustajat voisivat esimerkiksi ottaa tai pitää kiinni eläimiä. Toisen ihmisen mukana olo parantaisi viranomaisen turvallisuutta.

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee eläinsuojelulakia. Työryhmän ehdotus on tarkoitus kirjoittaa mahdollisimman valmiiksi ennen vuodenvaihdetta.

MT

UUTISTAUSTA

Ruokakaupat eivät tyhjene Venäjällä

Venäjän Karjalassa oli 1980-luvulla suosittu arvoitus. Mikä on pitkä, vihreä ja haisee makkaralle?

Oikea vastaus oli Petroskoi–Pietari-juna. Petroskoin kaupoista oli vaikea ostaa siihen aikaan, ei ainoastaan makkaraa, vaan myös juustoa, voita ja hyvää teetä. Siksi monet petroskoilaiset kävivät ruokaostoksilla viikonloppuna Pietarissa.

Kun Venäjän hallitus julisti EU-tuotteiden tuontikiellon, Karjalassa syntyi uusi sutkaus: jos rajatasavallassa olisi Petroskoi–Joensuu-juna, se nimettäisiin voi- ja juustojunaksi.

Karjalassa kukaan ei usko siihen, että ruokakaupat tyhjenevät EU-elintarvikkeiden tuontikiellon takia. ”Kaupoissamme on paljon kotimaista voita, juustoa ja jugurtteja. Valitettavasti emme voi täyttää Karjalan kauppoja omilla meijerituotteilla, mutta niitä voidaan tuoda muualta Venäjältä”, sanoo Karjalan talousinstituutin varajohtaja **Evgeni Zhirnel**.

Suomalaiset tuotteet, erityisesti Valion voi, juustot ja jugurtit ovat suosittuja Karjalassa. Monet haluavat todellakin tuoda niitä Suomesta.

Karjalan hallituksen mukaan Karjala itse tuottaa meijerituotteita 42 prosenttia, lihatuotteita 18 ja kalaa 100 prosenttia tarpeestaan.

Hallitus suunnittelee maatalouteen investointiprojekteja.

Karjalan parlamentin jäsen **Aleksandr Stepanov** arvelee, että tuontikielto kuitenkin vain pysäyttää maatalouden rappeutumisen. Kaupparajoitteet eivät riitä maatalouden elvyttämiseen.

”Tarvitsemme aivan muuta maatalouspolitiikkaa. Valtion pitää tukea kotimaisia maataloustuottajia sekä veroilla että eri helpotuksilla”, Stepanov sanoo.

Stepanov kuitenkin korostaa, että tuontikielto on jo auttanut kalanviljelijöitä. Heillä ei ole enää norjalaisia kilpailijoita Karjalan eikä koko Venäjän markkinoilla.

Lohen tuottajahinta on noussut Pietarin markkinoilla jo 15 prosenttia.

Hintojen nousu on yksi kaupparajoitteiden väistämätön tulos. Karjalassa hintojen nousu ei vielä tunnu, koska elintarvikkeiden hinnat laskevat tavallisesti kesällä. Mutta syksy on kynnyksellä ja kauppaverkostojen pitää etsiä korvaavia tuotteita EU:n meijeri-, liha-, hedelmä- ja vihannestuotteille.

Talousinstituutin varajohtaja Zhirnel arvioi, että ruuan hinta alkaa nousta lähiaikoina. Hänen mukaansa hintojen nousu voi kannustaa kotimaista tuotantoa, mutta silti kaikki riippuu Venäjän hallituksen päätöksistä ja ulkomaan markkinoiden tilanteesta.

VALERI POTASHOV on venäläinen lehtimies, joka asuu Petroskoissa.

OIKAISU

Puurobaarista ilmoitus kuntaan

Pyörillä liikkuvasta puurobaarista tai muusta ruoka-autosta tehdään ilmoitus kunnan elintarvikeviranomaiselle, ei Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Kunnan elintarvikeviranomainen vastaa myös tarkastuksista.

Oikaisu koskee perjantain lehdessä ja aiemmin verkkosivulla julkaistua juttua Raisio-konsernin puurobaarista.

MT